

Селянська Стілка

Орган Полтавської Губерніальної Ради Сел.-Дел.

УМОВИ ПРЕДПЛАТИ:

До кінця року 2 кар.
Окреме число 10 коп.

Адреса Редакції:

Полтава, Монастирська № 6,
(бульв. Губ. Землеустроїтельна Комісія).

Продовольча справа.—Воля і право народні. (Українська Центральна рада і тимчасовий Уряд).—Московська нарада.—Смертна кара.—Демонстрація.

Оголошення приймаються: плата за рядок п'яти в початку тексту 50 к., в кінці тексту 35 к.

№ 2-3. Виходить кожну п'ятницю 31 серпня по н. ст. 1917 р. <<—
18 серпня по ст. ст.

Борітеся за землю і волю.

18 серпня.

Дякуючи цілому рядові страйків (забастовок) та демонстрацій робітники добились великого поліпшення свого матеріального становища (добробуту).

Майже всі вони працюють тепер на „оборону“ і без це всякі мобілізації їх не торкаються. І з'являється, що теперешнє політичне видиме „загибель“ тим і пояснюється, що робітники в масі добились задоволення бодай найпекучіших своїх потреб.

Але селянство, котре свідоме того, які важкі жертви несе воно на користь відчизни, це селянство майже так заспокоїтися.

Селяне своїх кращих робітників оддають на чужу, вони годують своїм хлібом усю армію... І через це цілком зрозуміло, що селянство, несучи такі великі жертви, бажає і має право вимагати поліпшення свого добробуту, свого життя.

Адже-ж ми знаємо, як при царському режимові гонимі селяни примусили селян.

Вони за працю селян не платили спрєведливої заробітної платні. Своєю високою, цілком здирницькою орендною ціною пані-поміщики вижимали із селян останні соки. І знесилене тягарем гніту, селянство могутнім зусиллєм зкинуло з себе пута неволі, знищило царський, поліцейський режим і стало вільним.

Цілком зрозуміло, що вільне селянство не по-

Відчит про з'їзд представників міністра хліборобства при губернських земельних комітетах.

Головує на з'їзді керуючий міністерством хліборобства П. А. Віхляев.

Присутні на з'їзді були: міністр-голова, військовий і морський А. Ф. Керенський, міністр хліборобства В. М. Чернов, товариш міністра хлібо-

бажало одбурати важку та несправедливу панщину. Через земельні комітети—органи трудового селянства,—селянство стало урівнювати справедливі орендні ціни та заробітню платню. Почалась ко-рисна та радісна робота, будівництво життя на но-вих, трудових підвалинах.

Але... але... та ще раз але... Виявилось, що легко було скинути самодержця Росії з всією його зграєю, виявилось, що скинути великого катюгу було не важко, але на те, щоб викинути геть на вулицю маленьку книжечку „свода законів“, видану самодержавним правительством, у нас як будто не стало сил. Знайшлись люди, котрі, не вважаючи на всі жертви народу, заявили, що старі орендні договори, які основані на спекуляції, на злидстві, що ці договори на основі ті книжечки „свода за-конів“ не можуть бути скасовані. Ці люди заявили, що їм вище всього не користь відчизни, не інтереси трудового селянства, а що їм важні особисті вузько-клясові інтереси своєї кишені.

З надрукованих нижче цього відчитів з'їзду представників міністра хліборобства т. Віктора Михайловича Чернова та загального (пленарного) за-сідання Полтавського Губернського Земельного Ко-мітету ви побачите, як ваші представники бадьоро пішли на боротьбу за ваші інтереси.

Ця боротьба з'являється найбільш важливим моментом політичного життя на протязі останнього тижня, і ми сподіваємось, що швидко почуємо, як в цій боротьбі селянство одержало верх.

робства Н. І. Ракітніков, керуючий канцелярією міністерства А. В. Прибілев, керуючий Головним Земельним Комітетом Н. Я. Биховський та пред-ставники від 33 губерній.

Із докладів з місць стало видно, оскільки не-обхідно в теперешній час видання в спільнім по-рядкові земельних законів для урегулювання (по-лагоження) земельних відносин.

У докладі представника від Полтавської губ.

було зазначено, що „необхідно тепер же об'єднати діяльність різних „в'єдомств“ в напрямкові дійсної підготовки земельної реформи, мета якої була б передача всієї землі трудовому селянству.

Міністр-голова А. Ф. Керенський сказав промову, повну тривоги за становище Росії.

Після промови П. А. Віхляєва, з'їзд перейшов до розглядання інструкції (наказу) В. М. Чернова від 16 липня.

Більшість представників зазначила, що їх ця інструкція не задовольняє. Насовуюється земельна розруха—необхідно треба негайне видання законів про землю.

Між іншим, представник Полтавської губ. зазначив, що гарно було б мати хочь цю інструкцію, а то, як відомо, Рада міністрів навіть і її не затвердила.

Далі велику промову сказав Віктор Михайлович Чернов, який пояснив, чого земельні „законопроекти“ не стали законом.

Після цього з'їздом збрано делегацію для з'ясування становища справ міністру-голові А. Ф. Керенському. Потім роздівлялась ціла низка ділових питань і 4 серпня (августа) з'їзд закінчив свою роботу.

Треба одмітити, що представники українських губерній вирішили скликати при Українській Центральній Раді в перших числах вересня (серпня) з'їзд представників України.

А. Генс.

Відчит про пленарне засідання Полтавського Губерніального Земельного Комітету.

6, 7 та 8 серпня (августа) в Полтаві відбулось пленарне засідання Губерніального Земельного Комітету.

В повісті дня зложені надзвичайно важливі і пекучі питання, як відношення земельного комітету до продовольчого та лісного, доклад представника міністра хліборобства т. Генца про з'їзд представників прі міністрі хліборобства, доклад т. Дебагорія-Мокрієвича про другу сесію Головного Земельного Комітету у Петрограді, закон 12 липня (про залози землі куплю-продажу) і таке інше. Але особливу увагу притягнув до себе доклад голови земельної управи т. Ага-Бєкова про сучасне становище, як земельної управи, так і взагалі земельних комітетів. Картина намальована докладчиком була надзвичайно сумна, ясно почувався той зворіт вправо політики Тимчасового Уряду (всременного правительства), який так скрізь дає себе почувати, але особливо дошкулєє трудовому селянству. Постанови 5—7 липня Губ. Земельного Комітету, які тільки завдяки своїй революційності, і спасли Полтавську губернію від аграрних (земельних) розрух міністрами Сідоном-Ерїстовим, Леонтьєвим і другими вважаються незаконними, даючими, молля, привід селянам до захватних стремлєнь і взагалі руйнуучими країну. В той час як робота земельних комітетів на підставі цих „постанов“ не допускала стійкого руху до матсового захвату земель і установлювала планоірність справедливого нормирования (урівнювання) орендних цін в інтересах охорони державного порядку і забезпечення правильної обробки землі, циркуляри окремих особ-міністрів з погрозами прокурорського надзору і арешту та накази верховного головнокомандуючого Корнілова вносять тільки смуту і невдєррє, які по вислову де-яких представників з місць, можуть привести до серйозних аграрних (земельних) безпорядків.

Трудове селянство не винуває буде, воно довго терпіло, терпить і зараз, напруживши всі сили, чекає Установчих Зборів (Учред. Собрания), яке справедливо вирішить земельне питання. Але, як що йти по цьому шляху гальмування роботи життєвої, негайної, потрібної і важливої, то хто його зна, до чого вона може довести.

Представники з місць зазначають, що великі площі землі можуть бути не засіяні.

Чому? Селяне не хотять засівати? Ні, селяне хотять взяти, не захватити, а в оренду взяти, а поміщики, великі власники не дають і в своїх відмовах опіраються на прикази Корнілова і окремих особ-міністрів. А може самі власники поміщики засівають? Ні, бо не знають чи буде в них земля, чи може селяне „насилно“ одбирати. На що ж це непорозуміння? На що ж гальмування роботи. Хто ж виграв? Зараз продовольчий кризис, а тут ще великі площі землі не засіяні.

Хто ж постражда?

Хіба ж це в інтересах держави?

Безземельне й малоземельне селянство хоче об'єднатись, а йому не дають землі в оренду.

А земельні комітети не можуть нічого зробити, бо є прикази та циркуляри з всікими погрозами „вплоть до прикінчення воєнної сили“, які забороняють брати хліб, коли їсти треба. І земельна управа опинилась в надзвичайно критичній становищі! Сказати селянам: „не слухайте приказів, які гальмують роботу, а керуйтеся нашими постановами“—значить призначити Тимчасового Уряду, а призначити постанови генерал-Корнілова і окремих міністрів значить—„закривайте комітети та роз'їжджайтеся геть по хатах і грошей дурно не беріть“. Один із членів комітету сказав: „коли земельні комітети зуміли з'організувати селянство—значить вони потрібні, коли ж Тимчасовий Уряд бачить в нашій роботі тільки дезорганізацію (розстройство)—їх треба розпустити і урегулювання (полагодження) земельних відносин передати другим організаціям, якими може селянство довіритись“.

Але ж коли припинились аграрні (земельні) розрухи, до організації (утворення) земельних комітетів, чи після того як вони уже екзалися? Виходить, що судити нас хотять за те, що ми організували селянство, що спасли країну від розруху.

Відносно становища управи, і дальнійшої роботи піднялись жаркі дебати (суперечки), які тянулись все засідання 6 серпня і перекинулись на ранок 7 серпня.

Частина членів вважала необхідним зовсім не визнавати приказів гальмуючих роботу вони вбачали в цих приказах пробу своїх сил реакційних груп і зазначили, що коли покоритись і визнати прикази обов'язковими для нас, то се буде першим твердим ґрунтом, на якому стане реакція (вороги-революції) для боротьби з революційною демократією.

Друга частина промовців визнавала необережним поризати зносини з Тимчасовим Урядом, вбачала неможливим розвивати демократичних сил, тим більш, що, як т. Генс зазначив, у сьому Уряді зараз іде гостра боротьба правого і лівого крила і нам треба пильно прислухатись до тієї боротьби, аби необережним виступом не пошкодити нашій побіді.

На решті була принята резолюцію, яка більш-менш об'єднала обидва крила членів засідання.

(Далі буде).

Резолюція пленарного засідання Полт. Губ. Земельного Комітету 6 серпня (августа) 1917 року.

Пленарне (загальне) засідання Полт. Губ. Земельного Комітету, в засіданні 6 серпня, вислухавши доклад зем. управи докладі з місць і низку розпоряджень органів Тимчасового Уряду і обміркувавши все це, вбачає:

- 1) Що ні Полт. губ. земельний комітет, ні волосні та повітові комітети губерній ніколи не ухвалювали і не підтримували ніяких захватів земель і інших насильних мір.
- 2) Постанова пленарного засідання губер. зем. комітету від 5, 6, 7 липня (юля) приймало низку постанов, забезпечуючи повну недоторканність і охорону бурякових плантацій, дослідних (опитних) полей, насінньових хазяйств та інших культурних хазяйств, зазначених у приказі міністра хліборобства.
- 3) Постанова пленарного засідання 5, 6 та 7 липня, що торкається урегулювання (полагодження) орендних відносин зовсім не вирішувала питань, котрі будуть вирішені на Уставних нових Зборах (Учредительное Собрание).
- 4) Учитуючи дуже сильне стремління селянського масу, лення, котре викликано безземелля та малоземелля і впрод високими спекулятивними (здірщицькими) цінами, заборони 1918 рік в оренду приватно-володільських (частновладельчих) земель, а також і земель, котріни зараз користуються акліи орандарі, пленарне засідання губ. земельного комітету 6 та 7 липня для того щоб не допустити стихійного (примарного)

нього) руху до масового захвату земель і установалення в земельно-орендних відносинах планомірності і справедливості урівняння орендних цін в інтересах охорони державного ладу, забезпечення правильної обробки землі, визначало своїм обов'язком виробити правила, що регулювали орендні відносини, котрі провадилися в життя під доглядом земельних комітетів і забезпечували як інтереси держави, населення та продовольчої справи, так і правильність сівообороти і незниження сільсько-господарської культури.

5) Обов'язкова постановою генерала Корнілова від 8 липня, телеграма товариша міністра внутрішніх справ Сідомон-Ерістова, оголошеного постанови про скасування (расторжєніє) орендних договорів незаконних, телеграма про те ж товариша міністра внутрішніх справ Леонтєва, пропонували одмінити ці постанови, як незаконні. В той же час товариш міністра хліборобства Ракітніков, (стоючи, очевидаючи, на тій тоці погляду державного ладу що і Полт. губ. земельний комітет), сповіщав, що хоч скасування орендних договорів закон не дозволяє, але в тих випадках, коли всі заходи, до того щоб увійти в згоду, вжиті, то тоді з'являється можливим в інтересах охорони державного ладу скасувати договори. Крім того, низка загальних постанов господарного земельного комітету та й вся політика міністерства хліборобства були цілком відповідні постановам Полт. губ. земельного комітету про урегулювання земельних відносин.

Приказ міністра продовольчих справ Пешехонова від 18-го липня і телеграма міністра внутрішніх справ Церетелі від 17-го липня обмежували той обсяг діяльності, який був затверджений постановою Тимчасового Уряду про земельні комітети від 21 квітня (апріля).

Пленарне (загальне) засідання, вбачаючи ці протиріччя в розпорядженнях органів Тимчасового Уряду, признає, що ці не погоджені дуже заважають планомірну діяльність губернських комітетів та халямують населення, котре не знає, кого йому слухатись, і може спричинити анархію (безладдя) в земельних відносинах.

Відсутність ясних законів про діяльність нових інституцій (установ) ще більше ускладняють стан річей, який створився зараз. Губ. земельний комітет, як і раніш ліче, що його постанови 5, 6 та 7 липня були викликані настирливими вимогами життя, і що вони внесли повне заспокоєння сільсько-господарського життя Полтавської губ., яка не знала за весь час біжучої революції насильного захвату земель, і що вони цілком відповідні інтересам держави, народу та армії.

6) Лічучи, що втручання вищих військових та громадянських властей в розпорядженнями, які йдуть в супереч з завадками головного земельного комітету і міністерства хліборобства, поєдранню на місцях земельних комітетів, котрі працюють в інтересах трудового народу і в інтересах держави, полагуючи землевласців, але звертаючи також увагу на те, що це втручання, носє ультимативний (безприкословний) характер і провадиться під погрозою різних кар, пленарне засідання Полтавського губернського земельного комітету постановляє:

а) пропонувати зем. управі утриматися від всяких постанов, ведучих до пологдження земельних відносин, аби вполні док на неї та на губ. земельний комітет не впала моральна відповідальність за можливі на цім ґрунті порушення ладу в селянській хазяйстві та в продовольчому житті губернії.

б) звернутися, як найшвидше, до Тимчасового Уряду та Української Центральної Ради з проханням про призначення постанов пленарного засідання Полт. губерні. земельного комітету від 5—7 липня відповідними інтересам держави й армії та підлягаючим провадженню в життя, а тако ж і про найшвидше видання точних і ясних законів, які б регулювали, як орендні відносини, так і права та обов'язки земельних комітетів згідно з постановою другої сесії головного земельного комітету.

7) Упевнене в тім, що Тимчасовий Уряд та Українська Центральна Рада задобовляють в самий короткий час ці справи великі побажання—пленарне засідання Полтав. губ. земельного комітету закликає селян до повного сбереження спокою і ладу зажаючи на переживаємий крайною важкий час і виконуючи свій громадянський обов'язок.

8) Вкупі з тим губ. земельний комітет, асо свою діяльність направлявши до підтримання спокою в губернії і нездоволення захватних виників, весь час працює в інтересах держави та армії і гаряче протестує проти численних, виходячих від вищих військових і громадянських властей, погроз і навіть пропозицій прокурорського догляду про притягнення до судової відповідальності земельного комітету та його виконавчих органів.

Розпорядження військ. властей про вживання збройної сили коли виникають суперечки на ґрунті земельних відносин в Полтавській губернії, одній із самих спокійних і витриманих губерній не тільки України, але й Росії, губернський земельний комітет визнає недопустимим і цілком зайвим, бо даючи свідомості та організованості населення губернії, всі сутички можуть бути урегульовані (полагоджені) земельними комітетами силою їх авторитета, як що діяльності цих комітетів не будуть постійно перешкожати.

Продовольча справа.

Ні що здається так не вплинуло на дружній, одностайний революційний вибух, як продовольча справа. Питання: що ми будемо завтра їсти, ще досить міцно керує думками та настроєм населення. От же не диво, що економічний розвал Росії ускори́в, довів, як кажуть, до „б'ялого каленія“ революційний настрій широких мас. Не дивно, що й новий уряд впершу чергу звернув велику увагу продовольчій справі.

Були негайно утворені продовольчі управи починаючи сільською і кінчаючи центральним продовольчим комітетом в Петрограді. Ідея була одна: притягти якомога більше громадських сил, передати до рук самого населення боротьбу з тим великим лихом—що зветься продовольчою розрухою.

Шлях правильний і єдино можливий внести поліпшення в цю справу. На нього стала Германія з самого початку війни, за нього так довго і безрезультатно боролась і Дума і громадянство за часи царського панування, і по ньому пішли, як тільки царизм було знищено. Але коли пішло придивитись до справи, порівняти її з тим що було раніш, то мимоволі приходить до думки: а як все таки мало зроблено в поліпшенню продовольчої справи. Я не хочу цим сказати, що організація продовольчої справи іде неправильним шляхом, або не зробила того, чого од неї можна було чекати. Ні, треба тільки пригадати в якому стані прийняв новий уряд продовольчу справу з рук царського уряду, треба взяти на увагу що продуктів зменшується незалежно од того, яка б організація не була, то можна сказати що само громадянство досить успішно провело продовольчу справу. Але чим даліш справа ця гіршає і буде гіршає, а коли так, то і засоби треба вживати більш рішучі, як це робилося до цього часу, бо інакше вийде те, що вже цілком природно помічається в деяких місцях—це ворожнеча до продовольчих комітетів. Ця ворожнеча погрожує іноді вилитись в небажані ексцеси (розгром продовольчих комітетів, одказ продавати їм хліб і т. ін.). Я кажу що це буде цілком натурально через те, що маса, особливо селянська, кепсько або майже не розбирається в причинах розрухи. Тому справа ясна: був старий уряд, були чиновники, які безнаказно росточили народне хазяйство, були торговці, які користувались всяким випадком аби набити кишені. Революція знесла чиновників, народу сказали: тепер ти сам будеш розпоряджатись своїм хазяйством, вибери продовольчі комітети і справа покращає. Проходить час. і цей самий нарід бачить, що червоного краму (мануфактури) як не було так і нема (навіть ще менше стало), „кожі“ дістати ще трудніше ніж то було раніш. З другого ж боку йому сказали: давайте хліб, не продавайте його нікому, крім продо-

вольчих управ. Все дайте, а нате вам цього мало. Яке вражіння мусить скластись у несвідомого населення про ті самі комітети. "Один чорт. Ріжниця хіба в тому, що довелось додержати нову інституцію — управу". (При цьому забувають, що колись додержували ще більшу зграю посередників). Таке вражіння, кажу, складається у населення і з цим треба рахуватись. тим більш, що у всіх нових установах населення бачить здобутки революції. Коли воно розочаровується в цих здобутках — це веде до розочарування в самій революції з цим ще більше доводиться рахуватись. Не треба забувати і до того, що темні сили не прозівають цим скористуватись і будуть певні, що голос свій піднімуть не з того, що треба нам знову царя, а з того — не треба нам цих комітетів, не треба нам і земства і т. ин.. не треба нам і автономії, а тоді вже — не треба нам і республіки, а то все само по собі ясно стане, що треба царя.

В чому ж все таки я бачу недостаток організації продовольчої справи, коли надаю собі право робити такі висновки, що все таки в цій справі зроблено мало, і який же з того вихід.

Головний недостаток я бачу в нерішучості тимчасового уряду, що до фабрикантів, в нерішучості, яка була може користною в початку революції і яка може дуже пошкодити тепер.

В самім ділі? Старий уряд пробував вмішатись в частні інтереси, ввести де-який контроль над торговлею, новий уряд зовсім вмішався в частні інтереси, але вся увага як того так і другого звертається до контролю торговлі і торговця. Це мало свою рачію в часи нечуваної спекуляції, тоді коли ще і товару було досить, але він ховався, це мало свою певну рачію може рік, пів року тому назад, але зараз становище міняється не роками, а неділями, навіть днями. Зараз і становище торговця зовсім перемінилось. З пана на ринку він зробився майже тим же пролетарієм. Особливо дрібний торговець. Товару нема, дістать ніде, сиди в лавці, виглядай вігря в полі, або закривай лавочку, що ми часто і помічаємо, або накладай на ті товари які ще залишилися на 10—20% більше, бо треба ж на щось прожити і сімью прогодувати, тай заробити ж треба, (а в пам'ятку не так давно ми нули щасливі часи, коли торговці переживали свої жнива).

І от звертати всю свою увагу тільки на цього посередника-торговця я б назвав близькорукістю. В житті це привело до того, що колись держава була поділена на окремі князівства уполномочених губерній, тепер вона поділена ще на дрібніші — повіти, волості і навіть села. Везе купець крам з Єлисавета до Звенигородки кіньми, (бо з. д. не приймає) має дозвіл як Єлисаветського так і Звенигородського комітету, а між тим по дорозі кожен сільський комітет вважає за своє право і ре-квізувати і не пустити крам. Скільки то мусить наложити на нього торговець, доставивший нарешті з такими митарствами той крам до дому! Такі міркування та нарікання чув я не тільки од торговців, а часто од самих комітетів. А між тим з другого боку чуєш, що крामу єсть досить, дайте тільки змогу нам доставити його, не слідкуйте вже так пильно за нами. Чується і таке, що фабрика товар одпускає, але не тоді як покажете дозвіл комітета. (Хто ще являється з таким дозвілом з нього просто

сміються) Якимсь чином крам опиняється в руках якихсь особ, часто в хованці, в підвалах, і там до станеш його, треба тільки вміти, ну і звичайно що за ціну не питає, а на фабриці його нема, і там а ні торговець, а ні кооператив дістать не може. І от коли торговець "вирве" таки того товарцю десь з підвала переплачуючи і за самий товар і навіть за підводу (бо візник знає що везе крадене) його починають контролювати, а чи не продає він не по таксі. Звичайно не по таксі. Чого тут і питать, бо инакше і товару не буде.

Чи не пора булоб уряду звернути більшу увагу на фабрики, чи не ввести б именно там найбільший контроль, так мовити "в самому корні". Це було б єдино правильним і справедливим. Ввели ж монополію на хліб. І ми твердо кажемо: так, це був єдиний вихід, але раз почавши це діло треба йти до кінця.

Треба ввести також монополію і на фабричні товари, і перше всього на мануфактуру і кожу. Прийде незабаром час, коли до селян знову звернуться: "дайте хліба". Треба сподіватись що селяне його дадуть, але разом з тим треба ж сказати і фабрикантам: "дайте товару для села".

Треба сказати, що новий уряд робить уже де які заходи, що до монополізації мануфактури, але це ще тільки заходи.

Ми з свого боку на кожних зборах, де тільки обговорюється продовольча справа, повинні висловити відповідні резолюції і доводити їх до відомого сліду. Чим енергійніше будемо балакати про це з міст, тим скорійше можна сподіватись на монополізацію фабричних товарів.

І так широка монополія не тільки хліба ай фабричних та заводських товарів — от гасло з яким ми мусимо приступати до поліпшення продовольчої справи.

П. Височанський.

Од редакції. Ми цілком поділяєм погляди автора, але хочемо зазначити, що по вимогам революційної демократії. Уряд вже почина йти по вказаному шляхові. Так, реквізовано в Москві до 20 мільйонів аршин червоного краму (мануфактури) і через кооперативи цей крам буде розподілений по між всіма губерніями для селянства.

Товариші!

Ширьте нашу газету, передплатуйте самі, припогладжайте передплачувати своїх товаришів і негайно шліть гроші за передплату. Не забувайте що се ж наша справа, се ж наша газета, от же зуси ми повинні її підтримувати!

* *

(З підпальної „Воробей“ ор. С. Р.).

Коли б ми плакати могли,
Які б річки з очей незрячих,
Які б річки із сліз гарячих
По Україні потекли.

Коли б ми вірити могли,
Які б ми витерпіли муки,
Яку б вагу взяли на руки,
Які б ми гори підняли.

Коли б ми гнівались могли,
Які б пожежі засвітили,
Які б насипали могили,
Якого б ката розніяли.

Коб....

Воля і право народні.

(Українська Центральна Рада і тимчасовий уряд).

4-го серпня (августа) тимчасовий уряд затвердив інструкцію для Генерального Секретаріату при Центр. Укр. Ради. Рада сих інструкцій не прийняла, вважаючи їх неправильними і от вже усюди по буржуазних, панських газетах знову і знову нападують на Центр. Раду і на весь Український нарід, кажучи, що ми хочемо внести не порядок в державне життя, що ми просто бунтарі, які нікого і нічого слухати не хочуть, а дбають тільки про свої власні інтереси, не думаючи про інші народи у Російській державі. З приводу усього цього я хочу поділитись з товаришами де якими думками.

Коли нарід повстане здобувати волю, або як то кажуть: в державі зробиться революція, то перш за все нарід мусить подбати про те, щоб зразу ж взяти до своїх рук усю владу в державі, мусить подбати, щоб ні оден закон, ні одне розпорядження не мало сили без підтвердження самім народом. Для сього нарід вибирає своїх представників, складає тимчасовий уряд (временное правительство) і доручає своїм представникам слідувати за тим, щоб ніхто не смів одібрати у народу здобутої волі, урізати здобутих прав народних. Чи так же було в Росії? Під час революції Російські народи вибрали своїх представників і заклали Ради Робітничих, Салдатських і Селянських Депутатів. Посилаючи своїх представників нарід сказав їм: „Ідіть, боріться за наші права з усіма темними силами, укріпіть і поширюйте здобуті волю і права, і поки ви стоятимете за наші інтереси, інтетеси працюючого люду—ми вам всіма силами будем допомагати. Ви є народними представниками, і ми, весь працюючий люд, стоятимем за вас до останньої крихти сили нашої“.

Так було зроблено по усій Росії. А наш, Український нарід сказав: „Ні, саміх Рад Робітничих, Салд. та Селянських Депутатів мало. Ми хочемо чути голос усього нашого народу, бо іде перестройка усього нашого життя“. І скликав нарід наш національні зїзди, вибрав представників од усього народу, вибрав депутатів до Центральної Української Ради і наказав їй творити волю народну.

Щоб краще і легше

було управляти

життям народнім, в Росії було обібрано міністерство. Се міністерство перше, так зване „революційне“, вибрала Державна Дума, панська Дума, зібрана ще по царському указу. Скоро се міністерство нашкодило народові, і нарід знову повстав і зкинув міністрів. Обрало друге міністерство де було вже б „народніх“ міністрів-соціалістів, а 10 міністрів „панських“. На чию користь могло робити таке міністерство? Мабуть не на користь народню, бо нарід знову повстав і зкинув і се міністерство. Маємо вже за п'ять місяців третє міністерство.

А що ж робили народні представники—Ради Р., С. та Сел. Депутатів? Вони не призначали міністрів. Вони не вибрали народніх представників, щоб сі представники управляли народнім життям, бо Ради Р., С. і С. Д. не почували в собі ще стільке сили, щоб взяти усю владу в державі до своїх рук, а через се казали: „хай панство-буржуазія організовує міністерства. хай управляє державою, а ми тільки слідуватимем, аби шкоди не робили народові“. От же п'ять місяців міністерства шкодили народові, міністрів викидали, призначали нових, які теж користі не принесли, а народові страшно було взяти владу до своїх рук, боявся нарід сказати: „геть народні вороги від народньої справи“, і терпів народ, і терпить, і терпітєме поки знову терпець не увірветься, як се було в місяці лютім (февралі).

Так було в Росії. А у нас на Україні? Тихо мирно зіздилися люди на зїзди національні, селянські, робітничі, спокійно раділися як нове життя будувати; розіздилися по селах, хуторах і широкко, широко розносили світло і правду про те, що треба народові і як треба боронити свої інтереси; розносили світло розуму і організовувались в селянську спілку, в ріжні соціалістичні партії, щоб одностайно виступити в оборону своїх інтересів. А тим часом народні депутати в Українській Центральній Раді прислухались до голосу народнього і творили волю народню. Коли шкода від всякої розрухи Російської і нам далася в знаки, годі Рада Українська в імені народу Українського виступила і голосно сказала: „годі вже покладатися на те, що хтось даватиме лад на нашій землі! Нарід наш вже організувався і сам може дати собі раду, сам зможе дати лад у своїй хаті! Не хочемо нічого чужого, але не дамо і свого марно розтрачати“. І звернулася Ц. Українська Рада до народу Українського

на Вкраїні поза Вкраїною сущого з першим Універсалом. В Цент. Укр. Раді сидять народні депутати і творючи волю народню, вони не мали права, не спитавши весь нарід, робити якісь великі зміни в народнім житті. Так мусять робити дійсні народні депутати, так і зробила Ц. Укр. Рада, а через те, що на Вкраїні не тільки українці суть—то Рада звернулася з закликком і до усіх неукраїнських народів на Вкраїні суших, аби демократія сих народів дала і свій голос в сій справі, аби і неукраїнський працюючий люд мав своїх заступників в Центр. Українській Раді.

От же тепер ми маємо вже не Українську Центр. Раду, а Всеукраїнську Ц. Р., де заступлений, через своїх депутатів увесь працюючий люд України. А щоб легше і краще можна було творити волю народню і управляти народнім життям Ц. Рада Українська обрала Генеральних Секретарів, тоб то міністрів України.

Як бачите, наших міністрів обібрали народні представники і в Генеральні Секретарі наш нарід не вибрав ні одного буржуа-пана, ні одного несоціаліста.

Се коротеньке порівняння загально Російського життя з життям Українським. Хай товариші-чисті сами судять хто є народнім, дійсно народнім заступником і за ким мусить йти працюючий люд в обороні своїх інтересів.

Далі буде: що зробила, як і через віщо так робила Укр. Центр. Рада і що і як для працюючого люду було зроблено тимчасовим урядом.

Тарас Воля.

(Далі буде).

Московська нарада.

В Москві 12-го серпня відбулася всеросійська Державна нарада з представників від земств, готів, кооперативів, Рад. Робіт. Салд. та Сел. Деп., різних партій і громадських організацій. На сій нараді приймали участь і члени усіх чотирьох державних Дум. Зкликав сю нараду Тимчасовий Уряд. Українська Центральна Рада визнала, що на сю нараду їхати не слід, її треба, як то кажуть, бойкотувати, себ то просто не звертати на неї уваги, як на річ зовсім непотрібну народові, а може ще й шкідливу, бо контр-революційну.

Чому ж се так. Чому Тимчасовий Уряд закликав і каже, що без ради сеї аж ніяк обійтися не можна, а Укр. Ц. Рада і де які партії соціалістичні на Вкраїні і по всій Росії кажуть, що ся нарада народів аж ніяк непотрібна?

Я наведу де які слова міністрів, а товаришів читачів прошу сі слова порівняти одні з другими, порівняти слова до діла і добре поміркувати над тим, що з сього вийде.

От же нащо зкликали сю нараду? Керенський каже: „Ми приходимо після революції вперше, як Тимчасовий Уряд, до вас, руські громадяне з одвертим серцем і з великою свідомістю непереможної, неподської, безкрайної відповідальності“. Так каже Керенський. А ми його запиталимо: „А чуж ви, па-

нотні міністри будж до сього часу, що тільки в кінці цього місяця революції агалали, що требаж таки хоч раз з цим серцем звернутись до того на-

роду, в імені якого ви виступаєте; в імені якого ви вводите без установчих зборів смертну кару, засланія, воєнно революційні суди, або просто са-мосуд; в імені якого ви визнали право націй на самовизначення, а коли Фінляндія виявила волю народа до самостійного життя, то ви устами Керенського заявляєте: „Не допушу! Зроблю відповідне розпоряження!“ Де ж ви були до сього часу, коли і сліпий і немовлятко бачуть уже ту „правду“ за для якої ви зкликаєте таку гучну нараду?

Може діла так багато було, що забули звернутись до народу? Хай так. Нарада зликана. От же значить народ почує правду (яку він вже давно знав) порадиться з своїми міністрами і допоможе їм в важкій роботі, дасть порадю... А чи не давав нарід порад уряду з першого дня революції? Чи не чув уряд голосу народнього від Рад Роб., Салд. та Селянських Депутатів, від сотень зіздів селянських з усіх кінців Росії? Чи госос московської наради буде більше народнім, ніж голос усіх сих Рад і зіздів? То може Тимчасовий Уряд послушав хоч сього голосу? А що як сей голос скаже: „Ви нам не підхожі, уступіться для тих, кого ми призначено“, що тоді міністри?

І на се Керенський дає відповідь, він каже: „Наша сила в великій довіррі, яке мають до нас широкі кола народні... Тепер влада не боронить себе ні штиками, ні хитрими засодами, а покладає силу свою тільки в правді, в довіррі до розуму і совісті народу“... От що каже Керенський. Значить не буде довіря, то і влади не буде, і міністри підуть собі геть, аби дати місце тому, до кого буде народне довіря, чи не так? спитаємо у Керенського. Він і на се вже дав відповідь, а саме: „Хай знає кожний, хай знають усі, хто вже раз намагався підняти озброєну руку на владу народню, хай знають усі, що сі спроби будуть припинені залізом і кровю“... Очевидно Керенський вважає теперішнє міністерство *владю народньою*? Значить ся влада боронить себе силою піддержки і довірря народу? Значить народ, на думку Керенського, також вважає Тимчасовий Уряд владою народньою? Значить Керенський і інші міністри міцно спіраються на піддержку народу? Так тоді нащо ж „залізом і кровю“ коли народня влада „не боронить себе штиками“? Нащо ж знову і знову і кров і штики? Спитаємо ми у Керенського. Він і на се вже відповів, кажучи: „І я на право і на ліво скажу вам, не примирімі, що помиляєтесь ви, коли думаєте, що через те що ми не з вами і не з ними, ми—безсили. Ні, в сьому наша сила“.

Що ж се значить: ми не з вами і не з ними? На ліво сиділа демократія, на право панство-буржуазія, і от же, ми ні з буржуазією, ні з демократією і в сьому наша сила!.. Ясно:

1. Коли влада спірається на народні кола, то се влада народня.
2. Коли влада народня, то вона не потрібує ні заліза ні крові.
3. Коли влада спірається на штик і кров—то влада не народня.
4. Коли влада не народня, то народові треба замінити сю владу іншою, а сій влади не потрібує від діла.

А що ж коли народ не знає, як треба зробити, то треба

таріат". О першій годині усі зібралися на Соборній площі де улаштований був мітинг. З трьох годин говорили промовці, визнаючи слухачам, чому весь працюючий люд всього світу бореться проти смертної кари, визнаючи те, яку силу смертна кара дає в руки панства-буржуазії... Виступали промовці і за смертну кару; слухачі спочатку протестували, але рішили, що усі мають право говорити свою думку і спокійно дослухалися. О третій годині різними рядами рушили знов до Ради Роб. Салдат. та Сел. Депутатів, а звідтиль до Міської Управи де з балконів вітали демонстрацію представники різних соціалістичних партій.

Страхи різних соціалістичних партій: полтавська революційна демократія показала і на сей раз, як показувала і раніш, що вона є дійсно революційною і в той же час організованою, свідомою силою. І сила ся почувалася в лавах демонстрантів, в тисячних натовпах коло трібун, сила не така, як в перші дні революції, не бурхлива, гаряча під час демонстрації, се наче важкий обов'язок виконував робочий люд і салдати, зєднавшись до гурту, наче щоб іще раз показати, що ніяка сила, ніякі погрози не розєднають тих, хто разом здобував волю працюючому люду. Кричали ура, але не веселе, не бадьоре і рвучке, се ура лунало по місту—ні, воно наче по звичці виривалося з наболілих грудей, виснажених довгою боротьбою. Почувалося, що і в масі вже глибоко пройшло переконання в тім, що час мігінгів минув, що слово тепер не має вже такого значіння, як раніш, що тепер потрібне діло і чулося що той хто вийшов на демонстрацію—готовий до діла.

НА ФРОНТІ.

Повідомлення Ставки.

(Офіційально 14-го августа).

Західний фронт.

13 августа. На барановичським напрямку помічається жвава діяльність артилерії супротивника, разом збільшилась тут діяльність і самолётів його.

На Владимир-Волинським напрямку в ночі на 12 августа ворог почав наступання на участок нашої позиції на північ од Шельвов. Нашим огнем його одкинули.

14 августа. Перестрілка та шукання дозорних.

Руминський фронт.

У-ночі під 14 августа ворог атакував руминські позиції на південь од Окна, але був одбитий. На незезаваргельському напрямку впродовж 13 августа ворог вів кілька атак в місцевості на північний—захід од Совежа, причому одну височину він таки захопив. Контр-атакою ворога одігнано. У вечері 12 августа кулеметним огнем збито ворожий гідроаероплан, який загорівся в повітрі і упав за ворожим кордоном.

Кавказський фронт.

13 августа. Наші частини одсунули ворога од лійні гори Шеківа.

Смертна кара.

Резолюція наради виконавчого комітету південно-західного фронту з представниками армейських комітетів:

"Маючи на увазі, що скасування смертної кари було одним з найбільших здобутків Російської революції, що смертна кара, як спосіб карати, давно вже засуджена усіма відомими знавцями судових справ і з'являється пережитком, проявом варварства, що завдання відродження революційної армії не тільки не вирішується вживанням смертної кари, але ще складнішим стає через те гнітюче вражіння, яке зробило на салдатські маси заведення смертної кари—нарада (совещаніє) вважає безумовно необхідним скасування смертної кари в армії.

Вважаючи на те, що воєнно-революційні суди по своїм хибам ніяк не забезпечують правосуддя і ні в який спосіб не можуть сприяти і допомогати укріпленню революційних свобод і спасінню армії від розрухи, бо ці суди в основах підривають право, і що корпусні суди з присяжними при належнім законнім забезпеченні і прискореннім діловодстві цілком забезпечують швидку репресію (кару), що потрібно і необхідно в армії—нарада визнає необхідним скасування закону про воєнно-революційні суди з тим, щоб усі карні (уголовні) злочинства судити в звичайнім порядку воєнної підсудності".

К. М.

14 августа на чорноморському побережжі наші части за допомогою флота зробили напад на город Орду. Наш десант обстріляно ворогом з будинків, в яких містяться лазарети. Десант зруйнував багато урядових будинків і 11 моторних лодок та 7 фелюг.

РИГА 12 августа. Наше військо по стратегічним міркуванням одійшло на Шлокському напрямі. Німці намагались потіснити нас далі; це їм не вдалось. Жвава гарматна перестрілка йде в Олайським напрямі.

У наших союзників.

ПАРИЖ. (офіційально) 11 августа. В Шампані наша артилерія продовжує влучний обстріл укріплень неприятеля.

Наші війська на лівім березі Мааса жваво кинулись на позиції ворога між лісом Авакур і Морт-Омом і враз захопили вершину "304", яка була дуже укріплена, і заволоділи лісом Камар, що на схід од неї. Середньо рахуючи ми посунулися в глиб більш як на три кілометри. Захоплені нами нові плінні. Одночасно дуже наступання французів на північ од дороги Фченъ—Беганкур дало змогу посунути свої позиції на північ од Морт-Ома приблизно на один кілометр вперед.

ПАРИЖ, 12 августа. В районі Біксооте—напружена гарматна діяльність. На південний схід од Сен-Кантена наші отряди заскочили в ворожі траншеї і захопили 31 плітних В Шампані—напружена гарматна перестрілка в районі Монт. Вчора на лівім березі Мааса ми захопили за день 450 плітних.

В ночі велась гарматна перестрілка в напрямку Лафе, Бреан-Ланнуа і Сірі.

Діяльність на близькім сході.

ПАРИЖ, (офіційно) 12 августа. Неприятелем ведеться дужий гарматний обстріл. На правім березі Вардара і коло Гориці. На правім березі р. Црни одігнано кілька ворожих патрулів.

НА ВКРАЇНІ.

Постанови Конференції Української Партії Соціалістів-Револуціонерів у Києві, 3—6 червня 1917.

1. В справі національного питання.

Стоючі на ґрунті інтернаціонального революційного соціалізму, предпонуємо до міжнародної класової боротьби трудящих мас усіх націй, маючи на увазі, що до загально-людських ідеалів ведуть національні шляхи, свідомо стоючи в обороні національних цінностей усіх народів, гадаючи разом з тим, що цілком національне питання буде розв'язане лише в умовах соціалістичного ладу—Укр. партія Соц.-Рев висловує, яко найкращий спосіб полагання національних стосунків в межах буржуазного ладу персонально-національну автономію.

Яко перехідну стадію від сучасного безправного стану націй до національно-персональної автономії У. П. С.-Р. вважає необхідним домогатися таких міжнародних відносин, які б могли найбільше сприяти розмові класової свідомості трудящих мас і їх міжнародній солідарності. Через те У. П. С.-Р. вважає в найближчому майбутньому необхідною перебудову сучасних імперіалістичних сепарованих держав на федерацію вільних демократичних республік, утворених по національно-територіальному принципу, з міжнародним забезпеченням прав національних меншостей, на основі екстериторіальної автономії. Щож до української справи, то У. П. С.-Р. виходячи з принципу обмеженої самовизначення націй, буде домогатися, щоб під час ліквідації європейської війни українському народові по обох боках кордону було дано право шляхом плебісциту висловити ніким необмежену волю, що до його політичного становища.

Під теперешню хвилю, згідно з усім сказаним, У. П. С.-Р. вважає необхідним підтримувати перетворення Російської держави на федерацію територіально-національних автономних одиниць з забезпеченням в їх межах прав національних меншостей.

2. В справі відношення до Тимчасового Російського Уряду.

Поставлена перед фактом негативної відповіді сучасного російського міністерства на домагання Українського народу, що до національно-територіальної автономії України, У. П. С.-Р. вважає в цій відповіді новий доказ нерозуміння урядом інтересів усіх народів Росії, а зокрема народу українського, що коаліційне міністерство нездатне до конкретної діяльності в обороні здобутків революції та дальшого їх розвитку, У. П. С.-Р. вимагає ліквідації сучасного коаліційного міністерства та створення уряду з представників революційної демократії. Обстоюючи домагання українського народу незалежно та різко одмежовано від позиції української буржуазії, гадаючи, що ці домагання, які спираються на право кожної нації на самовизначення, мусять бути активно підтримані усіма соціалістичними партіями Росії, У. П. С.-Р. звертається до них з закликом приєднатись до протесту проти політики коаліційного уряду,—політики, яка грає в руку буржуазним шовіністичним течіям, розвиваючи самостійницькі тенденції серед напівсвідомих широких мас українського народу.

3. В справі війни.

Найближчими вимогами в справі закінчення війни і заключення миру без анексії і контрибуцій на основі самовизначення націй, конференція У. П. С.-Р. визнає:

- 1) Оплошення перемир'я на всіх фронтах.
- 2) Скликання урядової мирної конференції з участю представників недержавних націй.
- 3) Оголошення союзних договорів в справі війни.
- 4) Знищення потайної дипломатії і участь в справі замирення усього трудового народу.

4 В справі відношення до війська:

1) Виходячи з поглядів нашої партії що до милітаризму, ідучи до всевітнього розброєння та заміни постійних армій усіх народів народною міліцією, У. П. С.-Р. вважає і в створенню постійної української армії як і в існуванні взагалі постійної армії, небезпеку за для визвольних змагань всевітньої демократії.

2) Рахуючись з фактом існування українського війська, У. П. С.-Р. вважає своїм обов'язком гуртування українського війська підпорою партії і боротьбу з шовіністичними і буржуазними впливами в йому.

5. По аграрному питанню.

Додержуючись класової точки погляду, підтримуючи розвиток соціалістичного руху серед трудячого селянства, маючи на увазі, що економічний ґрунт для соціалістичного руху серед трудового селянства відривається від тих форм життя, в яких розвивається робітничтво індустрії, Українська Партія С.-Р. вимагає, яко мінімуму реформи для трудового селянства, негайного переведення соціалізації землі на таких підставах.

1) Приватна власність на землю має бути скасована.

2) Вся земля на Україні переходить без викупу в Український земельний фонд—власність усього трудового народу, який порядкує землею через сільські громади, волости, повітові, краєві та всеукраїнський земельні комітети, обрані трудовим народом, на основі загального, рівного, прямого, таємного виборчого права.

3) Землею користуються тільки ті, хто її обробляє своїми руками.

4) Для справедливого користування землею треба установити земельну норму; ця норма повинна бути не менше споживчої і не більше трудової.

5) Позаяк хапання турботом зберігач робочу силу, потрібну менше інвентаря, дає змогу завести найкращі машини і взагалі підвищує земельну справу, бажано великі зразкові господарства передати до рук хліборобських товариств, як отримав майбутнього соціалістичного хапання.

6. Ліси, води, шахти і всякі підземні багатства в межах України признаються власністю всього народу.

7) Засоби для життя всім нездатним до праці можуть бути забезпечені державним страхуванням.

8) Видатки по технічному переведенню реформи приймає на себе держава.

9) Аграрна реформа на Україні, проводиться Українським Союзом.

10) Диференціальна рента, шляхом спеціального оподаткування мусить бути повернена на громадські потреби.

11) У. П. С.-Р. буде домогатися на загально-російських Установчих зборах соціалізації землі і для інших країв Російської Федерації.

6. Наказ фракції У. П. С.-Р. в Українськ. Центральн. Раді.

Щож до тактики в сучасний момент, У. П. С.-Р. визнає необхідним зараз же приступити до фактичного переведення в життя націй.-терит. автономії України, і доручає своїй фракції в Центральній Раді вжити таких заходів:

- 1) Щоб в найближчому часі було скликано в порозумінні з іншими народами України, українські територіальні збори на основі пропорційного представництва для вироблення і затвердження автономного статуту України.

2) Щоб було скликано в найблизшому часі конгрес представників всіх народів Росії для міжнаціонального порозуміння в справі утворення Федерації.

3) В цій справі У. П. С.-Р. повинна увійти в блок з У. С.-Д. та в порозуміння з соціалістичними партіями інших націй на Україні, щоб вони нешли в супереч національним домаганням У. П. С.-Р., які найкраще можуть запобігти анархії та реакції, що грозять демократії Росії.

Постанови Кравцової Лівобережної Конференції У. П. С.-Р. в Полтаві. (30 мая—2 июня).

I. По докладу про основи нашого національного програму.

- 1) Національне питання розв'язується нами, як одна з проблем соціального програму,
- 2) Тільки з повним знищенням соціального гніту може бути цілком знищена національна неволя.
- 3) Українське питання розглядається нами, як конкретне приложення загального принципу.
- 4) В межах буржуазного ладу взаємні стосунки націй найкраще можуть бути урегульовані шляхом національно-персональної автономії.
- 5) Як стадію перехідну до персональної автономії ми визнаємо найближчою нашою вимогою національно-територіальну автономію з забезпеченням прав національних меншостей.
- 6) Окремі національно-територіальні одиниці складають збільшу федерацію.

II. По докладу про відношення до інших партій.

- 1) Стоючи на ґрунті міжнародного революційного соціалізму, ми вважаємо необхідним іти в якомога тіснішому контакті з усіма соціалістичними партіями, що складають Інтернаціонал.
- 2) Вважаючи, що Парт. Соц. Революціонерів (росіян) є найблизшою до Укр. П. С.-Р. ми будемо координувати свою діяльність з організаціями цієї партії на місцях, в формі взаємного представництва в комітетах, блоків в різних виступах, спільні підприємства і т. п.
- 3) Близькі по своїй ідеології та програмах національні партії, як С. Е. Р. П., або вірменська Партія Дашнакцютюн (Молодо-Дашнакцакан) мусять провадити свою діяльність в повній згоді, прагнучи до утворення федеративної Загально-Російської С. Р. з'юженої з автономних національних партій.
- 4) В інтересах концентрації соціалістичних сил на Україні,

Вгору не стріляти.

● ПЕТРОГРАД, 8 серпня. Через те, що при встановленню порядку в військових частинах бувають випадки, що стріляють в гору, Верховний Главнокомандуючий приказав, щоб після умовлення, або як інші способи морального впливу не призведуть до покірності, як що буде визнано необхідним скороти зброєю, то робите се рішуче і не допускайте стрільби вгору, а стріляти просто в людей.

● Велика жертва. Цими днями Генеральний Секретарь в справах фінансових одержав від громадян Велико-Прицьковського волості (Каніськ. пов.) таку жертву на Український Національний фонд:

Кред. папери на і дрібною міліною монетою 351 карб. 95 к. Срібла монетою 797 карб. срібла старої монети 20 мон. золота вагою (пом. тв. речі) 1½ золот., срібла вагою (теж) 41 золот., на обин на кредитні папери золотої монети 1370 карб., теж срібла і золота вагою 42½ золот., теж сріб. монет. різних стар. 20 монет. За таку велику жертву і виявлення високого патріотизму перед рішним краєм, Генеральний Секретарь од імені Центральної Ради надіслав селянам широк похвалу.

а також маючи на увазі, що нове життя висуває нові умови діяльності соціалістичних партій в бік зближення їх праграмових вимог, а зокрема аграрних пунктів, вважаємо бажаним організаційне злиття з У. С.-Д. Р. П. для утворення єдиної соціалістичної партії.

5) Підкреслюючи як найвиразнійше свою класову позицію, У. П. С.-Р. буде різко відмежуватись від усіх українських буржуазних партій та течій, (як. радик.-демокр. П. У. Н. П., то що) не допускаючи жадних блоків та спільних виступів з ними.

III. В земельній справі.

Українська Партія Соціалістів Революціонерів, додержуючи класової точки погляду, підтримує розвиток соціалістичного руху і серед трудового селянства. Маючи на увазі, що економічний ґрунт для соціалістичного руху серед трудового селянства відрізняється від тих умов життя, в яких розвивається робітництво індустрії, Українська Партія Соціалістів Революціонерів вимагає, як мінімуму реформ для села, негайного проведення соціалізації землі, на таких підставах:

- 1) Безвипкупна примусова конфіскація усіх земель і викуплення їх з товарообміну.
- 2) Передача їх до рук усього народу, в завідування місцевих краєвих, та центральних органів сільських громад.
- 3) Землею користується тільки той, хто її обробляє, на основі урівнюючого принципу.
- 4) Землі, які дають нетрудовий дохід—річки, ліси, рудники і т. и. передаються в завідування центральній інституції і краєвим органам самопорядкування.
- 5) Принята в загальних рисах на Загально-Російських Установчих Зборах земельна реформа мусить бути деталізована і переведена в життя краєвим національно-автономними органами самопорядкування, на Україні автономним Українським Сеймом.

IV. В справі відношення до уряду.

Маючи на увазі, що при теперішньому складі міністерства не робітосдатне і що роль соціалістичних представників в ньому зводиться до ролі заложників в руках буржуазії. Лівобережна Конференція Української Партії соціалістів революціонерів визнає необхідним вимагати утворення революційного міністерства.—міністерства ліквідації війни, якеб зараз же приступило до замирення й ужило для того радикальних засобів. Найближчим вимогами в справі закінчення війни ми визнаємо:

- 1) Опублікування союзних договорів.
- 2) Знищення потайної діпльоматії.
- 3) Скликання офіційної урядової мирної конференції при участі представників недержавних націй.
- 4) Вжити всіх засобів, аби було оголошено перемир'я на всіх фронтах.

ХРОНІКА.

● Новий Генеральний Секретаріат. Вчора на протязі цілого дня відбувалася нарада президумів всіх фракцій Малої Ради для обговорення справи формування нового Генерального Секретаріату.

О 7 годині ввечера стало відомо, що Секретаріат сформований. В склад нового Генерального Секретаріату ввійшли: Дорошенко (с.-ф.) з портфелем генерального секретаря по справах внутрішніх, Савченко-Більський—по справах земельних, його товаришом—Мартос, Зарубін (с.-р.)—міжнародних, його товаришом—Шульгін (од укр.), Мідкевич (од поляків), і Зіньков фарб (од євреїв), Винниченко (с.-д.)—праці, Стещенко (с.-д.)—освіти, Веселовський—торгу і промисловости, Рафес (с.-д.)—по справах контролю і Лотоцький (с.-ф.) з портфелем генерального писаря.

Предсідателем Генерального Секретаріату обрано генерального секретаря по справах внутрішніх Дорошенка.

Портфель секретаря фінансів передано меншешевському (р. с.-д. р. п.), які кандидата ще не призначили.

На вчорашньому вечірньому засіданні Малої Ради склад Генерального Секретаріату затверджено.

Список генерального Секретаріату по телеграфу переслав Времському Правительству на затвердження, згідно з чим.

Сьогодні новий Генеральний Секретаріат приступав до виконання своїх обов'язків.

● **По правительственим** Германським відомостям центральними державами (Герм., Авст., Болгар. і Тур.). За усі 3 роки війни до 2 серпня (августа) 1917 року взято: більш 3 мільонів салдат і 28 775 офіцерів, 12,156 гармат (пушок), 8,352 кулемети. 494,000 квад. верст землі (Бельгія, Сербія, Польща, частина України і Франції) се вдесятеро більше Полтавської губернії. Тоді як Росія з союзними заняла чужої землі (німецької і австрійської) всього 14,300 квад. верст, або менше ніж третина нашої губернії.

Під час війни у Росії, Англії і Франції загинуло 265 торгових і воєнних кораблів. А скільки то мільонів народних грошей коштувало?

● **Військові влади виселили з Галичини 25 тисяч чоловік.** В польській газеті "Dziennik Kijowski" № 1771 мається замітка яка вказує, що під час останнього виходу наших військ з Галичини військовими властями було виселено біля 25000 душ, мешканців сел і городів. В газеті приводяться відомості про те, що цих виселенців тримають по етапним в'язницях. В цій справі до військового міністерства звернувся голова польського ополчення д. Бабацький. Дивно, що такі випадки трапляються в той час коли відомо, що міністр Керенський, генерал Корнілов і урядовий комісар на фронті Савінков заборонили людей рушати з місць.

● **З'їзд представників земельних комітетів України.** 25 липня у Києві почалися наради з'їзду представників земельних комітетів України. Народи обдубаються в залі засідань Центральної Ради під проводом секретаря по земельних справах Б. Мартоса, який і скликав цей з'їзд.

Мартос одкрив засідання і од імені Генерального Секретаріату прийняв делегатів.

Після того з'їзд вислухував доклади з місць, щоб познати-ся з найбільш певними потребами українського селянства, і тоді винести свої постанови.

Більшість промовців вказувала, що треба негайно виробити певні, тверді закони для всієї України, щоб їх усі земельні комітети слухалися. Бо майже увесь час діяльність їх заважають ріжнородні, нерідко суперечні, розпорядження і прикази.

Особливе важке становище повстало в Сквирському Земельному Комітетові з причини останнього приказу генерала Корнілова. Представник цього комітету Зибин закликає, щоб провести ясну межу між правами земельних комітетів та про-довольчих управ і обговорити справу про стави та річки.

Представник Миргородського Земельного Комітету "Кропивний" вимагав між іншим вироблення обов'язуючих законів про права земельних комітетів. Всі ті закони мають вийти від Центральної Ради, бо тільки при її допомозі можна буде запобігти великому лику.

Сумну картину малює представник Чернігівського Повітового Земельного Комітету Калаш. Він розказує, що в їх повіті пропадає велика сила сіна та знищуються ліси, і пропонує, щоб установити при кожному земельному комітетові особного лісового комісара.

Засідання з'їзду продовжалося до 27 липня.

● **Українські підручники.** Губерніальна земська управа замовила потрібні для першої групи початкових шкіл українські підручники в потрібній для Полтавщини кількості: Букварь-Русової, Читанка Хуторного та зазначник Степовика, дві частини.

● **Голос селян.** Селяне с. Збаражівки (на Київщині) на-діслали до Центральної Ради такого листа:

Ми селяне с. Збаражівки, захоплені подвигами наших сла-вних воєнків, посилаємо в Центральну раду 151 карб., пожертво-ваних робітниками і служачими при Збаражівській мельниці. і просимо употребити ці гроші на потреби ранених воєнків-укра-їнців. Заразом просимо передати нашим воєнкам подяку від імені селян.

Ми жалаємо, щоб Центральна Рада твердо обстоювала автономію України Ми з свого боку організуємося в Спільки і піддержуємо Центральну Раду в її домаганнях.

● **Скарга селян.** До Центральної Ради надіслано прото-кол об'єднаного засідання комітету Кашперівської волості (на Київщині) вкупі з продовольчою комісією, радою селянських депутатів і волостною селянською спілкою, з якого виявляється така справа: селяне потодились з управителем економії за 4 сніг зібрати хліб руками, і за 6 за сіно жаткою. Але після

того, як генерал Корнілов видав обов'язкову постанову од 8 липня, управитель одмовився давати призначений сніг; в цьому він спирається на той пункт постанови, де говориться, що се-ляне не повинні примушувати землевласників збирати хліб за сніг.

● **Земельне питання.** Тимчасовий Уряд вирішив присвя-тити низку засідань розгляданню земельної політики зо всією повнотою.

9 серпня (августа) міністр хліборобства отолосив проект Головного Земельного Комітету, основна думка якого була та, щоб урегулювання (полагодження) земельних відносин відати виключно земельним комітетам на місцях, і зовсім не яким не-будь другим організаціям, утворившимся в більшій частині в перші дні революції, без поруки за правильність виборів і пра-цючим без привідства якими-небудь загальними правилами.

Проект цей викликав живі суперечки міністрів-кадетів і в цьому засіданні правительство ніяких практичних заходів не ухвалило.

10 серпня міністр хліборобства Чернов доав на засіданні Тимчасового Уряду проект права полагодження земельних від-носин, згідно з яким усякого роду землі можуть переходити від одних осіб до других у володіння та користування або розпо-рядження не інакше, як засобами зазначеними в існуючих законах.

Обов'язки приведення до ладу відносин по користуванню землями сільсько-господарського значіння накладаються на зе-мельні комітети. Як що комітет признає, що належна обробка землі засобами володільця і орендаря не можлива, вони можуть залишити за собою обробку землі тільки під свою відповідаль-ність. За не обробку землі встановлюється кара під видом гро-шового штрафу, в розмірі коштування продуктів, які можна було зібрати з цього участка землі, як би його було оброблено.

Обробка землі засобами володільця дається комітетам, а в тім разі, коли неможливо обов'язати володільця або орендаря, земля передається повітовим комітетом в користування другим особам з певним зазначенням умов користування і зберіганням установлених правил.

Проект установлює також заміну всіх натуральних орендо-вих обов'язків грошовани.

Уряд, заслухав цей проект, відклав розглядання його до слідуючого засідання і приступив до розглядання проекту тако: охорону лісів і про лісну політику. Суть цього проекту така: земельним комітетам надаються нові права по забезпеченню населення дровами та лісним матеріалом. Лісна політика уряду (правительства) заводиться до найкращого використання лісових багатств і забезпеченню паливою держави та населення. Зайвина лісу повинна відсилатися за-кордон (загрянницю). Цей проект Тимчасовий Уряд ухвалив.

● **Телеграма міністра пресид. Керенського.** Командую-чим військами військових округ розіслана слідуюча телеграма-приказ військового міністра.

"В зв'язку з постановою тимчасового уряду від 28 липня (юля) про надання мені та міністру внутрішніх справ права заборони зібрань і з'їздів, котрі можуть уявляти небезпеку в військовому або державному відношеннях, приказую про всі такі зібрання та з'їзди негайно доносити мені по телеграфу, з ука-завками, в чім саме вбачається небезпека відносно військової або державної безпеки."

● **Образа ради робітничих депутатів.** В місті Баку за Кавказом на зібранні служачих заводу дротяних канатів інже-нір Воеводін дуже погано вилавав петроградську раду робітничих депутатів.

За такий вчинок постановою комісара 7-го участка, затвер-женою комісаріатом при градоначальстві, інженір Воеводін зам-кнений на два місяці у в'язницю.

● **У місті Кронштадті.** на Балтійським морі, мійським го-ловою обрано салдату Покровського, секретарем мійської управи обрано матроса Победоносцева.

● **Полтавська Губерніальна Рада селянських депутатів** послала була своїх представників на Московську нараду. Але представники, доїхавши до Харькова, довідались про те, що Українська Центральна Рада признала непотрібним приймати участь в цій нараді, а через це і представники Полтавської Губерніальної Ради селянських депутатів повернулися назад.

● **Українська Центральна Рада** відкликала назад пред-ставників Полтавського Губерніального Земства, обраних на Московську нараду: Кіаніцина, Янка і Шаревського, які вже були виїхали до Москви.

● **На селі.** Надзвичайно інтересну і характерну постанову селян одержано нами з с. Карлівки, Маріупольського повіту на Катеринославщині, яку тепер правительством одрипає од України. Зібравшись на сілській сход селяне постановили:

Зібравшись на сілській сход селяне постановили:

1. Призначати для себе обов'язковими всі постанови першого Всеукраїнського Селянського З'їзду од 28 травня до 2 червня, заснувати в усіх українську селянську спілку.

2. Постанова наша од 30 квітня що до призначення нашої селянської спілки до Всеукраїнського К-та союзу одміняється. Ми не згоджуємось з постановами Маріупольського повітового Селянського З'їзду од 6 червня і Катер. губ. Селянського З'їзду Всеросійського союзу од 11 до 15 червня, які допомагаються в політичній справі не національно-територіальній автономії України, а національній.

3. Вважаючи на те, що волю і землю укр. народів і ин-шим народам, які живуть на Україні, можуть забезпечити тільки домагання Всеукраїнського Сел. З'їзду, висловлені в постановках його од 28 травня до 2 червня, ми звертаємось до всіх селян нашого повіту з проханням заложити в своїх селях Укр. Се-лянські Спілки, щоб організувати волостні і повітові селянські спілки і приєднатись до Всеукраїнської Селянської Спілки, яка вступить, як автономна одиниця на федеративних основах.

4. Просити Маріуп. земство, щоб воно прийняло нашу церковно-парахвіальну школу до своїх рук і проводило навчання на укр. мові.

5. Вітаєм Цент. Раду, яко дійсну виразницю волі укр. на-

із резолюції прийнятій 3-м Губерніальним з'їздом Ра

Про біжучий мент.

З'їзд заслухавши доклад тов. Шахрая, прийняв таку резолюцію, запропоновану А. М. Іоффе: 1. Переход влади в руки Рад роб. і салд. депутатів при сучаснім совідношенні громадських сил ще дуже ранній. 2. Що в питанні про організацію центральної влади він приєднується до рішення Центрального Виконавчого Комітету Рад роб. і салд. депутатів. 3. Що торкається програму соціальних реформ і боротьби за мир, оголошеної декларацією Тимчасового Уряду 6-го травня не мусить бути ніяких уступок. 4. В виду того, що в країні піднімається загально-політична реакція і контр-революційна війна, необхідно вжити заходів до зміцнення і поглиблення революційних організацій і з'єднання їх біля центральних органів, котрих треба підтримувати всіми мірами в справі державного строїтельства. 5. Тому, що почався похід буржуазії проти Рад, даги повний отпір, відстоюючи ці органи, як єдині опірні пункти. Революції. 6. Необхідно положити кінець трівлі піднятій проти боль-

роду, згоджуємося з її Універсалом, признаємо її Тимч. Урядом і обіцяємо піддержувати її морально і матеріально“

● Українська гімназія. При Українському Т-ві „Провіта“ на Шуляві відкривається мішана (для хлопців і дівчат) гімназія з програмою хлоп'ячих Міністерських гімназій. Прохання прий-
маються в підготовчі (молодший і старший) І, ІІ, і ІІІ класи в
помешканні Церковно-Парафіяльної школи біля церкви від 5—
6 години вечора щоденно.

● **Протест проти Московської наради.** Робітництво Києва і Москви протестуючи проти Московської наради оголосило страйк. В більшості заводів, друкарень і інших підприємств в перший день наради робітники припинили роботу.

● **Голос Катеринославщини.** Вчора до Центральної Ради з г. Олександрівська надійшла така телеграма:

Об'єднане засідання представників організації г. Олександрівська на Катеринославщині, партії соціалістів революціонерів, соціально-демократів, залізнично-дорожніх т-в, січі "Хоругвиця", і т-ва "Просвіти" обмірковуючи інструкцію Временного Правління Губернатору Секретаріатові, гостро осуджує політику буржуазних членів Правління в українській справі, протестує проти обмеження компетенції генерального секретаріату через несправедливе окреслення меж автономної України і рішуче заявляє, що всіма силами буде підтримувати Центральну Раду в її боротьбі за проведення в життя конституції України, що вироблена була Центральною Радою.

шевиків, позаяк в цьому рухові передбачається певна гроза революції і стремління дискредитувати ідеї соціалістичних партій. 7. В інтересах єдності революційних сил необхідно безумовне підлягання меншості владі більшості.

Од Редакції.

Товариші в нашій газеті буде заведений ЮРИДИЧНИЙ ВІДАЛ. За усякими юридичними порадами (порадами адвоката) звертайтеся до нашої редакції, Редакція з охотою буде відповідати на усі ваші запитання.

Редакційна комісія:

Редактори: О. Янко.
М. Литвиненко.
А. Генс.

Видає Губерніяльна Рада Селян. Депутатів.

ПРИЙМАЕТСЯ ПРЕПЛАТА НА ТИЖНЕВИК

„СЕЛЯНСЬКА СПІЛКА“

Адреса редакції і контори: Монастирська вул. № 6 (бувши
Губернська Землеустр. Комісія).

ГУБЕРСЬКА ЗЕМЕЛЬНА УПРАВА

ПОЛТАВСЬКОГО ГУБЕРСЬКОГО КОМІТЕТУ

міститься на Монастирський вулиці в домі № 6
(бувша Губ. Землеустроїтельна Консія).

Посилайте гроші для Губерніяльної Ради селянських депутатів.
Полтава. Союз-банк (текуцій счет № 55, або в редакцію).